

COMISIA NAȚIONALĂ PENTRU PROPRIETATEA INTELECTUALĂ

HOTĂRÎRE

a Comisiei Naționale pentru Proprietatea Intelectuală
din 18 iunie 2015

Comisia Națională pentru Proprietatea Intelectuală, convocată în baza Regulamentului aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 489 din 29.03.2008, în următoarea componență:

- **Stephane Christophe Bride**, Viceprim-ministru, ministru al Economiei, președinte al Comisiei;
- **Lilia Bolocan**, Director General, Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (AGEPI), vicepreședinte al Comisiei;
- **Olga Belei**, Departamentul Drept de Autor și Drepturi Conexe, AGEPI, secretar al Comisiei;
- **Andrei Cușca**, Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor;
- **Valeriu Cebotari**, șef Secție Vinificație, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare;
- **Andrei Chistol**, secretarul de stat al Ministerului Culturii;
- **Ion Tighineanu**, prim-vicepreședinte al Academiei de Științe;
- **Tudor Olaru**, vicepreședinte al Camerei de Comerț și Industrie;
- **Cristian Bezedo**, inspector principal PPI, Serviciul Vamal;
- **Otilia Izvoreanu**, șef Secție control al respectării reglementărilor vamale, Serviciul Vamal.

cu participarea persoanelor invitate:

- **Ion Țiganaș**, Vicedirector general AGEPI;
- **Alexandru Baltag**, consilier, Ministerul Economiei;

a examinat următoarele subiecte ale ordinii de zi:

1. **Cu privire la aprobarea Rapoartele de monitorizare consolidate pentru anul 2014 și pentru anii 2012-2014 privind rezultatele îndeplinirii acțiunilor incluse în Planul de acțiuni al Strategiei naționale în domeniul proprietății intelectuale.**

În conformitate cu pct.2 al HG nr.880 din 22.11.2012, AGEPI este responsabilă de elaborarea raportului de monitorizare consolidat privind rezultatele îndeplinirii acțiunilor incluse în Planul de acțiuni al Strategiei naționale în domeniul proprietății intelectuale și de prezentarea acestuia spre aprobare CNPI.

Raportul de monitorizare consolidat pentru anul 2014 referitor la realizarea Planului de acțiuni pentru anii 2012-2014 privind implementarea Strategiei naționale în domeniul proprietății intelectuale până în anul 2020 constituie o generalizare și o continuitate a rapoartelor anterioare (pentru anii 2012 și 2013),

deoarece în el sunt reflectate și acțiunile din anii precedenți, realizarea cărora a fost parțială. Dat fiind faptul, că anul 2014 a fost anul de finalizare a primei etape de implementare a Strategiei, a fost necesar de a face un bilanț și a stabili la ce etapă de realizare sunt acțiunile planificate.

S-a menționat că la elaborarea prezentului Raport s-au implicat activ și au adus contribuție semnificativă organele autorităților publice centrale, instituțiile și structurile abilitate cu atribuții și abilități directe în domeniul proprietății intelectuale, prezentând la solicitare, informațiile privind rezultatele executării acțiunilor incluse în Plan.

În anul 2014 activitatea AGEPI s-a axat pe apropierea sistemului de proprietate intelectuală la standardele europene și exercitarea obligațiilor rezultate din Legea cu privire la Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală nr.114 din 03.07.2014. Dacă în primii ani ai implementării Strategiei una din priorități a fost stabilirea relațiilor de colaborare cu instituțiile investite cu funcții și responsabilități privind asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală, anul 2014 a fost remarcabil prin consolidarea acestor relații.

Referitor la Raportul de monitorizare consolidat privind realizarea Planului de acțiuni pentru anii 2012-2014 de implementare a SNPI, acesta a fost elaborat în baza generalizării rapoartelor pentru anii 2012, 2013, 2014.

În cadrul primei etape a implementării SNPI au fost definitivate mecanismele de încurajare a activității inovaționale, modernizată infrastructura sistemului de PI, elaborate programele de studii la disciplinele de proprietate intelectuală (PI) în instituțiile de învățământ, consolidate capacitățile instituționale ale instituțiilor cu atribuții și responsabilități în domeniul PI, dezvoltat sistemul de protecție a indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate, organizate campanii de sensibilizare a publicului privind riscurile și consecințele fenomenelor pirateriei și contrafacerii, elaborate un șir de studii privind starea actuală pe diferite segmente în domeniul protecției și utilizării proprietății intelectuale.

Planul de acțiuni pentru anii 2012-2014 a inclus 137 de acțiuni cu termene de realizare stabilite pentru anii respectivi: 2012, 2013, 2014 și acțiuni cu caracter permanent. Acestea sunt clasificate în 6 obiective generale, care la rândul lor se divizează în obiective specifice și acțiuni concrete stabilite pentru implementarea SNPI.

Urmare a celor menționate, se constată că I etapă a implementării SNPI s-a finalizat cu succes, principalele obiective și sarcini stabilite fiind realizate, fapt ce a contribuit la creșterea rolului PI în societate și sporirea gradului de protecție a acesteia.

2. Cu privire la prezentarea Raportului de activitate al Observatorului respectării drepturilor de proprietate intelectuală pentru anul 2014

Raportul privind respectarea drepturilor de proprietate intelectuală în Republica Moldova, ediția 2014, este a III-a ediție a elaborării unui raport național pe enforcement realizat prin intermediul Observatorului de PI prin cumularea datelor de la instituțiile cu funcții de control: MAI, SV, PG. Rezultatele nu acoperă toate domeniile, dar reflectă modul în care sunt respectate drepturile de PI în RM,

fiind o constatare a stării de fapt și a dinamicii fenomenului infracțional, totodată, identificînd cauzele și condițiile nerespectării drepturilor, consecințele acestui flagel și strategia de reacție din partea societății.

Instruirea tinerei generații în domeniul protecției și respectării drepturilor de proprietate intelectuală a constituit o prioritate a anului 2014 care a evoluat prin desfășurarea *Campaniei de sensibilizare a elevilor asupra fenomenelor contrafacerii și pirateriei* din cadrul instituțiilor de învățămînt preuniversitar (licee, școli de cultură generală) fiind școlarizați circa 6000 de elevi din 68 de licee, școli din mun. Chișinău. De asemenea, au fost transmise Ministerului Educației propuneri de modificare a curriculelor de studiu.

S-a menționat despre aportul instituțiilor de control și despre posibilitatea de a acționa din oficiu. Totodată, s-a precizat despre faptul că se atestă un dezinteres titularilor de drepturi privind aplicarea drepturilor PI și în acest caz eforturile se minimalizează. De aici reiese necesitatea de educare pentru a evita riscurile ce reies din comercializarea produselor contrafăcute și să se dea preferință produselor de calitate.

3. Cu privire la activitatea de asigurare a drepturilor de proprietate intelectuală în 2014

Activitatea Serviciului Vamal în acest domeniu este orientată spre asigurarea aplicării eficiente a măsurilor de protecție la frontieră în scopul protejării pieței interne de importul mărfurilor contrafăcute și operelor-pirat, comercializarea cărora cauzează prejudicii titularilor de drepturi generează acte de concurență neloială, reprezintă un pericol pentru securitatea economică a țării și sănătatea consumatorului autohton.

Astfel, pe parcursul anului 2014 de către colaboratorii Serviciului Vamal au fost reținute 560 mii produse contrafăcute. Numărul OPI protejate la frontieră este în creștere (780 mărci comerciale, 6 DMI), dintre care circa 14% sunt ale titularilor de drepturi străini. S-a menționat despre colaborarea cu partenerii străini pe acest segment și acordarea suportului la instruirea colaboratorilor vamali (200 persoane).

Cu toate acestea, au fost evidențiate problemele ce țin de ajustarea cadrului legal în special pentru procedurile de distrugere a bunurilor contrafăcute și posibilitatea de donare. Art.305 Codul Vamal stipulează că donarea bunurilor contrafăcute este posibilă doar cu acordul titularului de drepturi și doar după achitarea drepturilor de import. În ceea ce privește distrugerea – problemele țin de bunurile depozitate pentru care nu se aplică legea retroactiv și necesitatea responsabilizării titularilor de drepturi.

Urmare a discuțiilor referitoare la acest subiect s-au evidențiat 2 propuneri:

- De modificat cadrul legal cu implicarea Ministerului Finanțelor;
- De identificat regimul juridic pentru bunurile contrafăcute depozitate, dar care nu pot fi distruse.

4. Cu privire la modul de valorificare și asigurare a protecției asupra obiectelor de proprietate intelectuală, titulari a cărora sunt autoritățile/instituțiile publice

Subiectul în cauză ține de necesitatea sensibilizării instituțiilor publice referitor la portofoliul de OPI pe care îl au în gestiune, în special față de mărcile proprietate a statului. Monopolul asigurat de stat asupra unei mărci garantează stabilitatea între consumator și producător, este o armă efectivă împotriva contrafacerii și concurenței neloiale. În acest sens, înregistrarea și asigurarea protecției unei mărci impune anumite investiții. Aceste investiții sunt justificate atunci când marca contribuie la obținerea de profituri și mai puțin justificate în cazul instituțiilor publice (non profit), mai ales că există dificultăți în privința surselor disponibile necesare, iar oricare întârzieri de plată conduc la decăderea din drepturi.

De asemenea, nu mai puțin important este și gestionarea obiectelor de proprietate intelectuală deținute de instituțiile publice, acestea urmînd să genereze profituri sau să garanteze securitatea și integritatea domeniului ca efect al monopolului obținut drept rezultat al înregistrării acestor obiecte.

În această ordine de idei, este necesar să se conștientizeze rolul și scopul înregistrării obiectelor de PI și să fie instituite în cadrul instituției servicii de gestionare a drepturilor. AGEPI este gata în acest sens să pregătească cel puțin cîte un specialist din fiecare instituție în domeniul PI. În același context AGEPI prestează servicii de prediagnoză la instituții.

Deoarece la acest capitol există mai multe probleme, una dintre care ar fi lipsa surselor bugetare, autoritățile statutului, trebuie să optimizeze lista OPI pe care le gestionează, ținînd cont de utilizarea efectivă. În acest sens, au fost evidențiate 3 modalități de filtrare a portofoliului de OPI: pentru mărcile comerciale care rămîn trebuie să fie alocați bani, altele se vor transmite asociațiilor de utilizatori, iar ultima parte se va comercializa după evaluarea efectuată conform indicațiilor Agenției Proprietății Publice.

5. Cu privire la susținerea brevetării în străinătate

În vederea luării deciziei privind selectarea și aplicarea unui model oportun al susținerii brevetării peste hotare în condițiile țării noastre, în anul 2013, AGEPI a efectuat Studiul privind funcționarea diferitor modalități de susținere a brevetării în străinătate și oportunitatea aplicării acestora în Republica Moldova.

În conformitate cu datele registrului cererilor depuse pentru brevetare în străinătate ținut de AGEPI, pe parcursul a două decenii solicitanții din RM au depus pentru brevetare 104 cereri, dintre care 43 prin sistemul PCT și 61 prin cel Euroasiatic.

Brevetarea în străinătate asigură protecția juridică a produselor noi supuse exportului, prin neadmiterea producerii acestora de către concurenții ce activează în țările respective. Brevetarea invențiilor în străinătate creează condiții favorabile pentru atragerea investitorilor, deoarece protecția juridică permite o promovare și reclamă a priorităților acesteia mult mai transparentă și prin urmare mai eficientă.

În acest domeniu trebuie să fie o abordare strategică și să se insiste de a pune accent pe calitate și nu pe numărul mare de brevete. Invențiile din RM trebuie să corespundă necesităților pieții. Abordarea prezentă este una defectuoasă și ar fi utilă crearea unui Grup de lucru care ar evalua necesitățile pentru fiecare domeniu și ar identifica prioritățile RM pentru 2-5 ani. Calitatea invențiilor trebuie să constituie o

prioritate în dependență de necesitățile reale și se recomandă AGEPI să promoveze în continuare proiectul Regulamentului elaborat.

6. Cu privire la modul de decernare a medaliilor OMPI

Distincțiile OMPI constituie distincții speciale instituite de OMPI în scopul stimulării activității creative și inovaționale, creării imaginii inventatorilor și încurajării întreprinderilor naționale din diverse ramuri ale economiei, în special a celor mici și mijlocii, care aplică eficient proprietatea intelectuală.

Astfel, reieșind din profilul și nivelul înalt al distincțiilor acordate de către OMPI, AGEPI consideră oportună gestionarea acestui domeniu de către CNPI. În acest sens, se propune ca CNPI să aprobe componența Comisiei pentru decernarea distincțiilor OMPI, în dependență de distincțiile disponibile și domeniile pentru care acestea sunt oferite, să decidă în privința evenimentului în cadrul căruia acestea vor fi înmânate, precum și să stabilească termenul pentru examinarea dosarelor și desemnarea laureaților distincțiilor vizate. De asemenea, CNPI urmează să examineze reclamațiile depuse, precum și oricare alte divergențe apărute în cadrul activității Comisiei pentru decernarea distincțiilor OMPI.

În contextul celor expuse, s-a solicitat suportul CNPI la elaborarea și aprobarea unui nou Regulament cu privire la decernarea distincțiilor OMPI, care să optimizeze mecanismul de acordare a acestora, totodată și să stabilească norme cu referire la procedura de selectare și desemnare a laureaților noilor distincții instituite de OMPI (Medalia OMPI pentru creativitate și Trofeul OMPI pentru elevi).

7. Cu privire la dezvoltarea sistemului de protecție a indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate în Republica Moldova

Urmare a prezentării Studiului privind căile de îmbunătățire a protecției IG, DO și STG în Republica Moldova, s-a depistat un grad redus de cunoaștere a sistemului indicațiilor geografice atât de mediul privat, cât și de autoritățile publice. În acest context, de către AGEPI au fost întreprinse mai multe măsuri în vederea promovării sistemului IG, DO și STG.

Avînd în vedere potențialul enorm, cadrul normativ existent, este necesar de a fi implicate toate instituțiile responsabile pentru implementarea sistemului IG, DO, STG.

În baza informațiilor prezentate în ședință și în conformitate cu pct.18-21 ale Regulamentului, Comisia Națională pentru Proprietatea Intelectuală

H O T Ă R Ă Ș T E :

1. Se aprobă Raportul de monitorizare consolidat pentru anul 2014 și Raportul de monitorizare consolidat pentru anii 2012-2014 privind rezultatele îndeplinirii activităților incluse în Planul de acțiuni al Strategiei naționale în domeniul proprietății intelectuale, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.880 din 22.11.2012.

2. Se ia act de Raportului național privind respectarea drepturilor de proprietate intelectuală pe 2014 și **se recomandă de a intensifica conlucrarea tuturor organelor și instituțiilor pentru diminuarea efectelor negative ale contrafacerii și pirateriei.**
3. Se ia act de informația cu privire la asigurarea drepturilor de proprietate intelectuală în 2014 prezentată de Serviciul Vamal și **se recomandă intensificarea colaborării interinstituționale, consolidarea comunicării cu titularii de drepturi și continuarea instruirilor în domeniul respectării drepturilor de proprietate intelectuală, inclusive modificarea cadrului legal și identificarea regimului juridic pentru bunurile contrafăcute depozitate, dar care nu pot fi distruse cu implicarea Ministerului Finanțelor.**
4. Se ia act de informația cu privire la modul de valorificare și asigurare a protecției asupra obiectelor de proprietate intelectuală, titulari a căroră sunt autoritățile/instituțiile publice și **se recomandă autorităților/instituțiilor publice:**
 - să realizeze inventarierea obiectelor de PI create sau utilizate în cadrul instituției și să întreprindă măsuri pentru asigurarea protecției acestora;
 - să fie asigurată evidența contabilă pentru activele imateriale și reflectarea acestora în bilanțul instituției;
 - să fie asigurată planificarea din timp a surselor financiare necesare obținerii și asigurării protecției în măsura în care să fie respectate termenele de procedură stabilite conform legii;
 - să fie identificate și argumentate necesitățile pentru protecția obiectelor de proprietate intelectuală în teritoriul altor state sau la nivelul internațional;
 - să fie elaborate planuri de măsuri în scopul promovării obiectelor de proprietate intelectuală, în special acolo unde accentul este axat pe imaginea Republicii Moldova în plan cultural, economic, precum și politic.
5. Se ia act de informația prezentată cu privire la susținerea brevetării în străinătate și **se recomandă AGEPI să promoveze și să coordoneze proiectul Regulamentului cu privire la susținerea brevetării în străinătate a obiectelor de proprietate industrială create în Republica Moldova cu toate instituțiile interesate.**
6. Se ia act de informația prezentată privind modul de decernare a medaliilor OMPI și **se recomandă AGEPI să promoveze în continuare proiectul elaborat și să-l coordoneze în modul stabilit cu toate instituțiile interesate.**
7. Se ia act de informația prezentată privind dezvoltarea sistemului de protecție a indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate în Republica Moldova și:

7.1 Se recomandă autorităților responsabile de omologarea caietelor de sarcini și autoritățile responsabile de controalele oficiale privind conformitatea produselor cu IG, DO și a STG (conform HG nr. 644 din 19.07.2010)

- a) elaborarea și implementarea mecanismelor simple și transparente privind omologarea caietelor de sarcini și realizarea controalele oficiale privind conformitatea produselor cu IG, DO și a STG.
- b) asigurarea plasării pe paginile web a informațiilor ce țin de procedura de omologare a caietelor de sarcini, persoanele ce pot oferi consultații, adresa unde se depun caietele de sarcini.
- c) asigurarea inventarierii repetate a potențialului de producere a produselor ce pot fi comercializate sub o IG sau DO, sau în calitate de STG, pe zonele/regiunile geografice;
- d) desemnarea persoanelor responsabile, care să coordoneze din partea instituției activitățile axate pe IG, DO, STG conform domeniilor de responsabilitate,
- e) examinarea necesității revizuirii HG 644/2010 și înaintarea propunerilor pentru actualizarea acesteia.

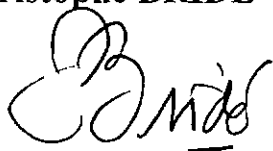
7.2 Se recomandă Ministerului Economiei, Agenției Turismului, Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, AGEPI, Organizației de Atragere a Investițiilor și Promovare a Exportului din Moldova (MIEPO) identificarea surselor pentru susținerea unei campanii naționale de promovare a simbolurilor protejate prin Legea 101/2014 și a unor indicații geografice autohtone protejate.

7.3 Se recomandă Ministerului Justiției și Camerei Înregistrării de Stat acordarea în continuare a asistenței în vederea identificării celor mai bune modalități de asociere pentru grupurile de producători care vor dori să se asocieze în vederea valorificării în comun a unor IG, DO, STG.

7.4 Se recomandă AGEPI:

- a) asigurarea suportului consultativ necesar atât producătorilor cât și autorităților pentru implementarea sistemului IG, DO, STG.;
- b) sponsorizarea achitării taxelor prevăzute în HG nr.774 din 13.08.1997 cu privire la taxele pentru servicii cu semnificație juridică în domeniul protecției obiectelor proprietății intelectuale pentru înregistrarea IG, DO, STG depuse spre înregistrare pe parcursul anului 2015;
- c) prezentarea Ministerului Economiei în termen de 10 zile a informației structurate privind necesitățile Republicii Moldova pentru **dezvoltarea sistemului de protecție a sistemului IG, DO, STG** în scopul preluării celor mai bune practici în acest domeniu din Franța.

Stephane Christophe BRIDE

Viceprim-ministru, ministru al Economiei,
președinte al Comisiei Naționale pentru
Proprietatea Intelectuală

